

derved mulig bevirkte en Formildelse i den haarde Dom, der blev affagt i dette Spørgsmaal, den Gang Finantsloven var til 3die Behandling. Jeg erkjender fuldkommen, at Banfelighederne i Dag ere større, end de vare sidste Gang, da vi forhandlede Spørgsmaalet; thi der er foruden de forskellige Hensyn, som den Gang gjorde sig gjældende, i Dag endvidere opstaaet et formelt Spørgsmaal. Jeg vil imidlertid tillade mig nogle faa Bemærkninger med Hensyn til Sagens Realitet, idet jeg har det Naab, at de ærede Medlemmer af Aleriallet maatte derved kunde lade sig bevæge til lige over for denne vigtigere Side af Sagen at sætte nogle af de andre formelle Hensyn til Side. Naar vi, mine Herrer, her i Salen aarlig bevilge 6 a 7 Millioner til Hæren og Flaaden, saa tør jeg nok forudsætte, at det er Tanken og Meningen, at Pengene skulle anvendes saaledes, at disse 2 Baaben, Hæren og Flaaden, kunne, naar Omstændighederne kræve det, med Forbel og Væe anvendes til Fædrelandets Forsvar; thi hvis det ikke var Formaalet, vilde jeg anse det for en løst uforsvarlig Anvendelse af saa store Summer. Jeg tør imidlertid paastaa, mine Herrer, at der i de senere Aar for Flaadens Vedkommende ikke har været lagt tilstrækkelig Vægt paa dette Hensyn. Derksom vi vedblive at gaa frem paa den Maade, hvorpaa Flaaden i de senere Aar har været behandlet saavel fra Administrationens som ogsaa fra Representationens Side, og navnlig efter den Afgjørelse af Spørgsmaalet om Ny-Bygninger, som fandt Sted ved den sidste Behandling af Finantsloven, vil det ikke i Fremtiden være muligt for Flaaden at haandhæve den Stilling og den Betydning, den nødvendig maa indtage som et vigtigt Led af vort Forsvarsvæsen, den vil ikke være i Stand til at opfylde de Fordringer og løse den Opgave, som vi, uaagtet al Mishandling, dog, naar Nøden staar for Døren, ville forde af den. Naar vi, mine Herrer, betragte den Maade, hvorpaa andre Stater i Europa ordne deres Forsvarsvæsen, saa ville vi se, at det er bygget paa Grundlag af Landenes geografiske Beliggenhed, af deres naturlige Hjælpemidler og af Befolkningens Individualitet, hvilket vistnok ogsaa er forstandigt og rigtigt. For Danmarks Vedkommende, der er omgivet saa godt som til alle Sider af Vand, og med vor gamle Tradition, med en Befolkning, som for en stor Del saa at sige har hjemme paa Søen, saa er og maa Havet være vor bedste og naturlige Allierede, det Sted, hvor vi med de færreste peluniære og personlige Offre ere i Stand til at yde den længste og kraftigste Modstand, ere i Stand til at holde længst ud uden at blive knuste. Vilde vi forsøge et Forsvar, saa er det nødvendigt at støtte dette til et kraftigt Søværn. Jeg skal ikke her strides om, hvilket af de 2 Baaben, Hæren eller Flaaden, der skal staa først og betragtes som det vigtigste, men een Ting skal

staa fast, og det er, at et Forsvar for Danmark uden Flaade er en Fantasi, det er at trodse Naturen, og de kunne være rolig for, mine Herrer, at dersom vi mistjende denne Sandhed, og Diebliffet engang kommer, ville De bittert komme til at fortryde det. Jeg tror ikke, at vi nogen sinde tilstrækkelig have haft Die for eller forstaaet at vurdere Flaadens Betydning og Nytte for Landet, og at vi navnlig ikke have forstaaet det i de 2 sidste Krige. Flaadens Betydning har ikke ligget saameget høit, at den fikrede vor egen Handel og ødelagde Fjendens, men den har væsentlig bestaaet i den Hjælp og Understøttelse, den har ydet Hæren. Det var Flaaden, der var Skyld i at Samfærdsel og Kommunikation kunde ske mellem Landsdelene under Krigen som i den dybeste Fred. Det var Flaaden, som fikrede Hæren Tilførel af enhver Art, af Ammunition, Proviant og Forstærkning, det var den, der gjorde, at Hæren kunde samle sig paa et hvilket som helst Punkt og vende Ansigtet mod Fjenden uden at frygte enten for sin Flanke eller Ryg, men fremfor Alt var det af Betydning, at vi ikke behøve at offere en Tanke eller en Soldat paa Forsvaret af den Del af Landet, der ligger Ost for Storebelt. Mange af de Kampe, hvorved vor Hær har erhvervet sig Fædrelandets Tak og Udlandets Agtelse og Anseelse, vilde have været umulige, naar Flaaden ikke havde været. Det Herredømme, som vi dengang havde i vore Farvande, ville vi ikke mere kunne hævide, dertil er Dvermagten for stor, men fra et saadant Herredømme at gaa tilbage til at rømme vore Farvande, trække os tilbage til vore Fjorde og Kyster og paa Forhaand opgive enhver Tanke om at møde vor Fjende paa Søen, vilde være et saadant Spring, et saadant Tilbagestrid, som ikke kunde Andet end medføre de allerfærgeligste Følger. Jeg skal sige Dem, mine Herrer, hvad jeg tror, Følgen deraf vilde blive: 24 Timer, efterat Freden er brudt, ville vore Farvande være opfyldte af Fjenden, vore Kommunikationslinier ville være afbrudte, og al Samfærdsel mellem Landets forskellige Dele vil være standset. Sundene, Belterne og Østerjøen, som skulde være vore Fæstningsgrave og vor bedste Beskyttelse, ville blive vore allerførste Fjender, de ville blive den Bei, ad hvilken Fjenden hurtigt og sikkert kan sende sine Dropper i hvilket som helst Antal og til hvilket som helst Sted, han finder os svagest, og dermed er Slaget tabt, inden det endnu er ret begyndt. Det at transportere Dropper paa Søen, naar man er Herre der, er den letteste Sag af Verden, det er en Erfaring, vi have haft Leilighed til at gjøre flere Gange i den nyeste Krigshistorie. Hvis vi vilde undgaa en saadan Ulykke, er det eneste Middel dertil det, at vi kunne møde vor Fjende paa Søen med jevnbyrdige Skibe, Skibe, der ikke blive sendte til Bunds ved det første Skud eller blive nødte til at flygte, naar de se Nøgen af en Dampers. Et Forsvar af Danmark uden Flaade